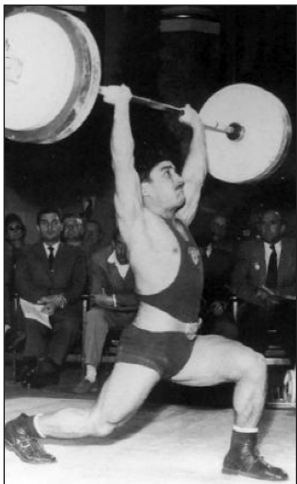

ԾԱՆՐԱՄԱՐՏ

1952 ԹՎԱԿԱՆ. ՀՈՒՆԻՍԻ 26. ՀԵԼՍԻՆԿԻ. ՕԼԻՄՊԻԱԿԱՆ ՉԵՄՊԻՈՆ Է ԴԱՐՁԵԼ ՌԱՖԱՅԵԼ ՉՄՇԿՅԱՆԸ 1980 ԹՎԱԿԱՆ. ՀՈՒՆԻՍԻ 26. ՄՈՍԿՎԱ. ՕԼԻՄՊԻԱԿԱՆ ՉԵՄՊԻՈՆ Է ԴԱՐՁԵԼ ՅՈՒՐԻ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆԸ

Յուլիսի 26. այն պատմական օր դարձավ 1952 թվականին՝ Ռաֆայել Չմշկյանի եւ 1980 թվականին՝ Յուրի Վարդանյանի համար: Նրանք նվաճեցին օլիմպիական խաղերի չեմպիոնի կոչում:

1952 թվական. Յելսինկի

65 տարի առաջ, 1952 թվականի հուլիսի 26-ին Ֆինլանդիայի մայրաքաղաք Յելսինկիի Մետսկալի արվարձանի դահլիճում անցկացվող ամառային 15-րդ օլիմպիական խաղերի ծանրամարտի մրցաշարում խորհրդային դրոշի ներքո հանդես եկող թրիլիսցի, այն ժամանակ 23-ամյա Ռաֆայել Չմշկյանը կիսաթեթեւ քաշային կարգում արժանացավ օլիմպիական չեմպիոնի կոչման:

Այն տարիների ծանրամարտի մրցումների եռամարտում 337,5 կգ արդյունքով, Ռաֆայել Չմշկյանը 5 կիլոգրամով գերազանցեց համաշխարհային ռեկորդը եւ նվաճեց օլիմպիական

լեգենդար ծանրամարտիկ, այսօր Վրաստանում Հայաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Յուրի Վարդանյանի համար: Ռ.Չմշկյանի հաղթանակից ուղիղ 28 տարի անց, 1980 թվականին, Մոսկվայի օլիմպիական խաղերում՝ խորհրդային դրոշի ներքո հանդես եկող լեհիմականցի Յուրի Վարդանյանի ելույթը մարզիկին վերապահեց պատվավոր տեղ աշխարհի ծանրամարտի պատմության մատյանում: «Յուրի Վարդանյանը 100 տոկոսանոց «Միստեր Ֆանտաստիկ» է: Ես չգիտեմ այլ կերպ ինչպես մեկնաբանել», - հուլիսի 26-ին Յուրի Վարդանյանի անճախընթաց ելույթն այսպես մեկնաբանեց ծանրամարտի միջազգային ֆեդերացիայի այդ տարիների նախագահ, ավստրիացի Գոտֆրիդ Շեդլուն:

Աշխարհի ծանրամարտի փորձագետները Յուրի Վարդանյանի ելույթը այսօր էլ համարում են ֆանտաստիկ: Համդես գալով միջին քաշային 82,5 կգ քաշային կարգում՝ նա Մոսկվայի խաղերում, երկամարտում հավաքեց 405 կգ, որն այսօր էլ համարվում է աներեւակայելի քաշ: Ընդ որում, օլիմպիական իր ելույթի ընթացքում Յուրի Վարդանյանը ծանրամարտի մարզաձևերի բոլոր երեք ուղղություններով (պոկում-հրում եւ երկամարտում) նորագրեց համաշխարհային ռեկորդները: Բավական է մշել, որ նա միջին քաշայինների թվում առաջինն էր, որ երկամարտում գերազանցեց 400 կիլոգրամի նշանագիծը: Համեմատելու համար մշենք, որ դրանից ութ տարի առաջ, Մյունխենի օլիմպիական խաղերին, աշխարհահռչակ ծանրաքաշ Վասիլի Ալեքսեևը երկամարտում հավաքել էր 405 կիլոգրամից մի փոքր ավել, սահմանելով համաշխարհային ռեկորդ եւ արժանացել չեմպիոնի կոչման: Եվ դա այն դեպքում, երբ Վասիլի Ալեքսեևի սեփական քաշը

1980 թվական. Մոսկվա

գրեթե կրկնակի գերազանցում էր Յուրի Վարդանյանի քաշը: Պատկերը լրացնելու համար մշենք, որ Յուրի Վարդանյանը, օլիմպիական ոսկի մեդալակիր լինելուց բացի, չորս անգամ դարձել է խորհրդային Միության, հինգ անգամ՝ Եվրոպայի, յոթ անգամ՝ աշխարհի չեմպիոն, սահմանել 43 համաշխարհային ռեկորդ: Յուրի Վարդանյան անունը 1994 թվականին գրանցվեց ծանրամարտի Փառքի դահլիճում:

«Վրաստան» թերթի խմբագրությունը բազում ընթերցողների անունից ի սրտե շնորհավորում է ոչուցազուցներ Ռաֆայել Չմշկյանի եւ Յուրի Վարդանյանի օլիմպիական չեմպիոն դառնալու 65 եւ 37 տարեդարձների առթիվ, մաղթում՝ քաջառողջություն, հասարակական եւ քաղաքական ակտիվ գործունեություն:

ԲԱՐԿԵՆ ՆԵՐՍԻՍՅԱՆ - 100

ՀԱՅ ԲԵՄԻ ՄԵԾ ՆՎԻՐՅԱԼ ԹԲԻԼԻՍՑԻՆ

(Սկիզբը՝ 4-րդ էջում)

Ես ենթադրում եմ, որ Վարդան Աճեմյանը, ով վաղուց «աչք էր դրել» Բաբկեն Ներսիսյանի վրա, նույնպես ներկա է եղել Ռուսթավելու թատրոնի «Պեպո»-ի հոբելյանական ներկայացմանը: Եվ հենց այդ ժամանակ էլ հայ մեծ ռեժիսորը վերջնականապես որոշել է Բաբկեն Ներսիսյանին հրավիրել Երեւան: Երեւի...

Մայր թատրոնում Բաբկեն Ներսիսյանը անմնացորդ նվիրումով ծառայեց 31 տարի, մինչեւ 1986 թվականի փետրվարը, երբ կնքեց իր մահկանացուն: Այս թատրոնում էլ, որտեղ հանդես էին գալիս հայոց թատրոնի մեծերը՝ Վահրամ Փափազյանն ու Հրաչյա Ներսիսյանը, Գուրգեն Ջանիբեկյանն ու Վաղարշ Վաղարշյանը, Ավետ Ավետիսյանը ու էլի շատ եւ շատ տաղանդավոր դերասաններ, Բաբկեն Ներսիսյանը «չկորավ»: Նա շատ շուտով դարձավ այն դերասանը, ով վստահորեն փոխարինելու էր թվարկածա Մեծերին: Ինչպես դա պատահեց, երբ նա Վիլյամ Սարոյանի «Իմ սիրտը լեռներում է» պիեսում փոխարինեց Վահրամ Փափազյանին խաղալով Բեն-Ալեքսանդրի դերը, իսկ պատանի Ջոնիի դերով առաջին անգամ բեմ բարձրացավ Բաբկեն Ներսիսյանի ինժեմյա որդին՝ Տիգրանը: Այստեղ ես չեմ անդրադառնա Սունդուկյանի անվան թատրոնում խորհրդային Միության ժողովրդական արտիստ Բաբկեն Ներսիսյանի խաղացած բոլոր դերերին: Բայց մեկի մասին չխոսել չեմ կարող:

կայացումն ընդգրկվեց այն երեք լավագույն բեմադրությունների շարքում, որոնցից մեկին պիտի շնորհվեր Լեհիմյան մրցանակը: Սպորտային լեզվով ասած՝ «Նույն հարկի տակ» դրաման դուրս եկավ «եզրափակիչ»: Ցավոք, այդ մրցանակը սունդուկյանցիներին չշնորհվեց...

Տարիներ անց, Ֆրունզե Դովլաթյանը Գուրգեն Բորյանի այդ պիեսի հիման վրա նկարահանեց իր լավագույն ֆիլմերից մեկը՝ «Սարոյան եղբայրներ»-ը, որտեղ Գեւորգի դերում փայլեց Խորեն Աբրահամյանը: Այդ ֆիլմում Բաբկեն Ներսիսյանը հանդես եկավ դաշնակցական գնդապետ Սուրմեյանի դերում: Մեծ դերասանն այդ դերակատարմամբ եւս մեկ անգամ հաստատեց այն պարզ ճշմարտությունը, որ մեծ ու փոքր դերեր չեն լինում: Լինում են տարբեր դերասաններ...

Բաբկենը մնում էր Բաբկեն... Ցավոք, Բաբկեն Ներսիսյանի ուժերը Սունդուկյանի անվան ակադեմիական թատրոնում լիովին չօգտագործվեցին, թեւեւ նա խաղաց Պեպո ու Միքայել («Էլի մեկ գոհ»), Արա Գեղեցիկ ու Միքայել («Քառս»), Օսեփ ու Պեպինո: Բայց անկատար մնաց նրա՝ Շեքսպիր խաղալու վաղեմի երազանքը: Ո՛չ թատրոնի գլխավոր ռեժիսոր Վարդան Աճեմյանը, ո՛չ էլ այլ ռեժիսոր, Բաբկեն Ներսիսյանի տաղանդի ծաղկման շրջանում այդպես էլ Շեքսպիրի պիեսներից եւ ոչ մեկը չբեմադրեցին: Չնայած, ինչպես վկայում է Տիգրան Ներսիսյանը, Վարդան Աճեմյանը մտադիր է եղել բեմադրել Շեքսպիրի «Ռիչարդ Երրորդը», եւ գլխավոր հերոսի դերը կատարելու էր Բաբկեն Ներսիսյանը: Բայց... պատմությունը լուծ է, թե ինչու այդ ներկայացումն այնպես էլ բեմ չբարձրացավ...

Ասենք, որ այդ պիեսը սունդուկյանցիների խաղացանկում այսօր առկա է, եւ այն նվիրված է Բաբկեն Ներսիսյանի հիշատակին:

Ինչ խոսք, կինոն եւս լիովին չօգտագործեց մեծ դերասանի բոլոր կարողությունները, ինչպես եւ՝ Մեծն Վահրամ Փափազյանի:

Ափսո՛ս...

ԼԵՎՈՆ ԱԶՐՈՅԱՆ

«Արմենպրեսի» հատուկ թղթակից, 70-ական թվականներին «Սովետական Վրաստան» թերթի լրագրող՝ հատուկ «Վրաստան» թերթի համար

ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԵՆՔ ՍՈՎՈՐԵԼՈՒ ՏԵՐՆՈՂՈՒ ԱՉԳՅՆԻ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՅՈՒՂ

Երեւանյան մասնաճյուղը հայտարարում է 2017-2018 ուսումնական տարվա ընդունելություն՝ հետևյալ մասնագիտությունների եւ մասնագիտացումների գծով.

- * ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ (Բանկային գործ)
- * ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ (Մաքսային գործ)
- * ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ ԵՎ ՀԱՐԿՈՒՄ
- * ՄԵՆԵԶՄԵՆԹ (Միջազգային մենեջմենթ)
- * ՄԵՆԵԶՄԵՆԹ (Բիզնեսի կառավարում)
- * ՏՈՒՐԻԶՄ (Տուրիստական քիզնեսի կառավարում)
- * ՀԱՄԱԿԱՐԳԶԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ ԵՎ ՑԱՆՑԵՐ

Երեւանյան մասնաճյուղն ունի պետպատվեր (անվճար) տեղեր, որոնք հատկացվում են Ուկրաինայի կրթության եւ գիտության նախարարության կողմից:

Մասնաճյուղում ուսուցումն իրականացվում է բակալավրի եւ մագիստրոսի կրթական որակավորման աստիճաններով:

- Բակալավրիատ.
- * Առկա կրթածե՛լ՝ 4 տարի ուսման տեւողություն
- * Հեռակա կրթածե՛լ՝ 4 տարի ուսման տեւողություն:

Մագիստրատուրա.

- * ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ ԵՎ ՀԱՐԿՈՒՄ մասնագիտություն

Առկա կրթածե՛լ՝ 1 տարի 6 ամիս

Հեռակա կրթածե՛լ՝ 1 տարի 6 ամիս:

Երեւանյան մասնաճյուղում գործում է նաեւ քոլեջ՝ առկա կրթածեւով հետևյալ մասնագիտություններով.

- * ՀԱՇՎԱՊԱՅԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ - 3 տարի ուսման տեւողությամբ
- * ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ ԵՎ ՎԱՐԿ - 3 տարի ուսման տեւողությամբ
- * ՀԱՄԱԿԱՐԳԶԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԵՎ ՑԱՆՑԵՐԻ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒՄ - 4 տարի ուսման տեւողությամբ:

Շրջանավարտներն ստանում են Տերմոպոլի ազգային տնտեսագիտական համալսարանի ՊԵՏԱԿԱՆ ԴԻՊԼՈՄ Ուկրաինայի կրթության եւ գիտության նախարարության կողմից, որը ճանաչվում է աշխարհի 82 երկրներում: Դիպլոմը համապատասխանում է Եվրոպական չափանիշներին:

Ստանալով Տերմոպոլի պետական ազգային տնտեսագիտական համալսարանի դիպլոմ՝ Վրաստանի քաղաքացիները կարող են ուսումը շարունակել Վրաստանի ցանկացած պետական ԲՈՒՀ-ի մագիստրատուրայում՝ առանց ընդունելության պետական քննություններին մասնակցելու, այլ հանձնելով միայն ներդրական մեկ քննություն:

Ինստիտուտի լավագույն ուսանողները հնարավորություն ունեն մեկ կիսամյակ անվճար ուսում ստանալ Լեհաստանի՝ Կրակովի պետական տնտեսագիտական համալսարանում, որտեղ կհատկացվի անվճար հանրակացարան:

Վրաստանի քաղաքացիների համար ինստիտուտում կազմակերպվում են ֆակուլտատիվ դասընթացներ՝ «Վրաց լեզու» առարկայից: Ցանկացողներին տրամադրվում է հանրակացարան: Մասնաճյուղի հասցեն՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երեւան, Ավան, Աճառյան 31: Հեռ.՝ (+374 10) 61-22-02, 62-29-59
www.eftneu.am, www.theu.edu.ua
e-mail: erfiltanx@yahoo.com

ՀԱՐՑ - ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԱՅԼԱԶԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

ՀՈԳԵՔԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԵՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ամուսինս վախճանվել է երեխաներս ապրում են Ռուսաստանում, մնացել եմ մենակ: Հեղափոխություն է իմանալ, թե մենակությունը գիտականորեն ի՞նչ ազդեցություն է գործում մարդու ֆիզիկական ու հոգեբանական վիճակի վրա:

Բ. Կարապետյան

Նիստոմիսնդա

Ամերիկացի գիտնականները հանգել են այն եզրակացության, որ մենության մեջ մնալը սաստկացնում է եսակենտրոնությունը: Համապատասխան հետազոտությունը, որի հակիրճ բովանդակությունը հայտնել է «EurekAlert» գիտական նորությունների պորտալը, հրապարակվել է Personality and Social Psychology Bulletin հանդեսում:

Մենակության եւ եսակենտրոնության միջեւ կապի ուսումնասիրման շրջանակներում փորձագետները տասնմեկ տարվա ընթացքում դիտարկել են հետազոտության 50-68 տարեկան 229 մասնակցի: Հիկագո-

յի համալսարանի հոգեբանները պարզել են, որ գոյություն ունի նաեւ հակադարձ կապը, քանի որ եսակենտրոնությունը, իր հերթին, պայմանավորում է մարդու մենակությունը:

- Սպասելի էր, որ մենակությունն ազդում է եսակենտրոնության վրա, բայց հետադարձ արդյունքը մեզ համար իսկական անակնկալ դարձավ,- նշել է հետազոտության հեղինակներից մեկը:

Հետազայում գիտնականները մտադիր են կատարել նոր հետազոտություններ, որպեսզի հասկանան, թե ինչպես կարելի է փարատել մարդկանց մենակությունը:

ՀԻՄՆԱՆԴԻՐ

ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՍԻԳԱՐԵՏՆԵՐԸ ԴՆԹ-Ի ՔԱՅՔԱՅԻՉՆԵՐ

Երկար տարիներ ծխում եմ, թեպետ մի քանի անգամ փորձել եմ թողնել, չի ստացվել: Բարեկամներս խորհուրդ են տալիս անցնել էլեկտրոնային սիգարետների. իբր դրանից հետո ծխելուց հրաժարվելը հեշտանում է: Սակայն իմացել եմ, որ էլեկտրոնային սիգարետները վնասում են առողջությանը: Իրոք, այդպե՞ս է:

Տ. Նաչապետյան

ԹՔԻԼԻՍԻ

ԱՄՆ Քոնգրեսի կողմից նախագի համալսարանի գիտնականները պարզել են, որ էլեկտրոնային սիգարետների գոլորշին կարող է հանգեցնել ԴՆԹ-ի վնասումների: Հետազոտողների հոդվածը հրապարակված է ACS Sensors հանդեսում, ինչի մասին հայտնել է Gizmodo-ն: Մասնագետները 3D-տպիչի միջոցով պատրաստել են միկրոֆոնիկային համակարգ, որը թույլ է տվել մոդելավորել քիմիական նյութերի ներգործությունը կենսապոլիմերների (սպիտակուցներ եւ ԴՆԹ) վրա, որոնք պարունակվում են մարդու բջիջներում: Դա արհեստ է սիգարետի ծխի եւ վեյպի գոլորշու ազդե-

ցությունը: Նուկլեինաթթուների վնասումները գրանցել են էլեկտրաքիմիալումինեսցենտային դետեկտորների օգնությամբ:

Գիտնականները պարզել են, որ հեղուկի մեջ լուծված քիմիկատները ռեակցիաների մեջ են մտնել կատալիզիչ ֆերմենտների հետ, ինչը հանգեցրել է այնպիսի արգասիքների առաջացման, որոնք կարող են ներգործել ԴՆԹ-ի վրա: Ըստ որում, նույնիսկ առանց միկրոսինի հեղուկով էլեկտրոնային սիգարետները նույնպիսի վնասակար ազդեցություն են գործել, ինչպես եւ սովորական սիգարետները:

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԱՎԵԼՈՒԿՆ Է ԱՎԵԼԻ ՕԳՏԱԿԱՐ, ԹԵ՞ ՄՊԱՆԱԽԸ

Ավելուկի մի տեսակը, որն ունի թթու համ, կոչվում է թրթնջուկ, որի մատուցվող տերեւները հարուստ են A, B, C, D վիտամիններով եւ հանքային աղերով: Այն պարունակում է օրգանական թթուների խմորաթթու եւ կիտրոնաթթու: Ամռանը տերեւների մեջ շատ թրթնջկաթթու կա, այդ պատճառով այն ուտում են զարմանք: Այս բույսն օժտված է բուժիչ հատկանիշներով, բայց լյարդի հիվանդությունների, աղերի կուտակումների, գաստրիտի, կոլիտի, թոքախտի դեպքում թրթնջուկը հակացուցված է:

Սպանախը մեծ քանակությամբ կալիում, մագնեզիում եւ վիտամին է պարունակում: Սպանախն օգնում է փորկապության դեպքում, շատ լավ միջոց է ռադիոակտիվ ճառագայթման դեմ: Սպանախը պետք է օգտագործել քաղցրաց ամմիջպապե հետո, քանի որ հետագայում նրա մեջ գոյանում են ազոտաթթվական աղեր, որոնք վնասակար են օրգանիզմի համար: Օգտակար է նաեւ թարմ սպանախի աղցանը:

ԱՆԿՈՇՈՒԸ ՎՆԱՍԱԿԱՐ Է ՈՒՂԵՂԻ ՇԱՄԱՐ

Էթանոլը՝ ալկոհոլային խմիչքների մեծ մասում առկա միացությունը, նյարդատոքսին է, այսինքն՝ նյութ, որը կարող է վնասել կամ քայքայել նյարդային համակարգը: Իրականում, հարթությունը թունավորման ծես է: Մեծ քանակությամբ էթանոլը կարող է մարդուն զգել կոմայի մեջ եւ անգամ հանգեցնել մահվան: Մեր օրգանիզմը ունակ է էթանոլը վերածելու անվտանգ նյութերի, սակայն դա տեղի չի ունենում միանգամից: Եթե ալկոհոլի ընդունումն ավելի արագ է կատարվում, քան օրգանիզմի կողմից նրա վնասազերծումը, ապա տեղի է ունենում էթանոլի կուտակում: Մի բան, որը խիստ բացասաբար է անդրադառնում ուղեղի գործունեության վրա:

Խոսելու կարողությունը, տեսողությունը, հավասարակշռությունը պահելու ունակությունը եւ վարքը արդյունք են ուղեղի նյարդաբջջերում տեղի ունեցող բարդ քիմիական ռեակցիաների: Էթանոլի առկայությունը փոխում է այդ ռեակցիաները՝ թուլացնելով կամ ակտիվացնելով որոշ միջնորդանյութեր, որոնք նյարդային ազդակները հաղորդում են մի նյարդաբջջից մյուսին: Դրա հետեւանքով, ինֆորմացիան աղավաղված է փոխանցվում, ինչը խոչընդոտ է ուղեղի նորմալ գործունեության համար: Դա է պատճառը, որ երբ մարդը չափից շատ է խմում, նրա խոսքը դառնում է անհասկանալի, տեսողությունը նվազում է, շարժումները վերահսկելու կարողությունը՝ թուլանում, իսկ վարքը դառնում է անկառավարելի ու սանձար-

ծակ. սրանք թունավորման նշաններ են:

Եթե մարդը ալկոհոլ է օգտագործում երկար ժամանակ, ու-

ղեղը սովորում է հակազդել էթանոլի թունավոր ազդեցությանը եւ պահպանել նյարդերի նորմալ կենսագործունեությունը: Սա առաջ է բերում ալկոհոլի համոզեալ դիմադրողականության: Արդյունքում, նույն քանակությամբ ալկոհոլը ավելի թույլ ազդեցություն է թողնում, քան մինչ այդ կթողներ: Ալկոհոլամոլու-

ղեղը սովորում է հակազդել էթանոլի թունավոր ազդեցությանը եւ պահպանել նյարդերի նորմալ կենսագործունեությունը: Սա առաջ է բերում ալկոհոլի համոզեալ դիմադրողականության: Արդյունքում, նույն քանակությամբ ալկոհոլը ավելի թույլ ազդեցություն է թողնում, քան մինչ այդ կթողներ: Ալկոհոլամոլու-

թյունը առաջ է գալիս այն ժամանակ, երբ ուղեղն այնքան է սովորում ալկոհոլի առկայությանը, որ այնուհետ չի կարողանում նորմալ գործել առանց դրա: Օրգանիզմն իր քիմիական հավասարակշռությունը պահպանելու համար սկսում է ալկոհոլ պահանջել: Եթե նման անհատը ոգելից խմիչք չի ընդունում, նրա ուղեղը չի կարողանում աշխատել, եւ նրա մոտ հիվանդագին երեւոյթներ են սկսվում, ինչպես օրինակ՝ անհանգստություն, դող եւ անգամ գիտակցության կորուստ:

Ուղեղի բաղադրության մեջ փոփոխություններ առաջ բերելուց բացի, ալկոհոլը կարող է հանգեցնել բջիջների ապաճման եւ քայքայման փոխելով ուղեղի կառուցվածքը: Ու թեւեւ ոգելից խմիչքներից հրաժարվելու դեպքում որոշ չափով հնարավոր է բուժվել, սակայն երբեմն ուղեղին հասցված վնասը անդառնալի է ու բացասաբար է անդրադառնում հիշողության եւ մտավոր այլ ունակությունների վրա: Ավելին, ուղեղը վնասվում է ոչ միայն երկարատեւ չարաշահումից: Առողջությունը կարող է տուժել նույնիսկ այն դեպքում, երբ ալկոհոլը չարաշահվում է կարճ ժամանակահատվածում:

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

Մարդիկ կան, որ շողորորոնքներն չկշտանալով, իրենք զիրենք աստվածացնել կուզեն, մարդիկ ալ կան, որ շահու համար ուրիշները կանմահացնեն:

ՀԱԿՈՐ ՊԱՐՈՆՅԱՆ (1843-1891)

Հայ երգիծաբան

Այս քաշելուց օգուտ չկա, ի՞նչ շահ կտա արցունքը քեզ, /2է՞ որ առանց ճակատագրի, մահը երբեք մոտ չի գա մեզ:

ՇՈՐԱՆ ՌՈՒՍԹԱՎԵԼԻ (1172-1216)

Վրաց բանաստեղծ

Հայկական պոեզիային ծանոթանալը պետք է պարտադիր լինի ամեն կրթված մարդու համար, ինչպես որ պարտադիր է

նրա համար հույն ողբերգականերին, Դանթեի «Կատակերգությանը», Շեքսպիրի դրամաներին, Վիկտոր Դյուգոյի պոեմներին ծանոթ լինելը...

Մենք այսօր մեծ ու անզին գանձ ենք գտել, մի գանձ, որի նմանը մինչեւ օրս չի իմացել մարդկային մտքի պատմությունը...

ՎԱԼԵՐԻ ԲՐՅՈՒՄՈՎ (1873-1924)

Ռուս բանաստեղծ

Մարդիկ, որոնք կանգնում են սարսափ ներշնչել, դրանով իսկ ցույց են տալիս, որ իրենք վախկոտներ են:

ՈԱԼՅ ԷՄԵՐՍՈՆ (1803-1882)

Ամերիկացի էսեիստ

Ամենավերջ, ամենաաստվածայինը մարդու մեջ ներելու եւ գթալու ընդունակությունն է:

ԴՅՈՒՄԱ ՈՐԴԻ

(1824-1895)

Ֆրանսիացի գրող

Գայլը, թեկուզ միայնակ, սարսափելի է ամբողջ հոտի համար:

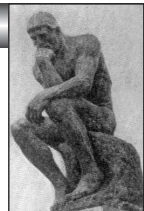
ՅՈՐԱՆ ԳՅՈՐԾԵ (1749-1832)

Գերմանացի քնարերգու

Մարդը միակ կենդանին է, որ կարմրում է:

ՄԱՐԿ ՏՎԵՆ (1835-1910)

Ամերիկացի գրող

ԱՆԵԿԴՈՏՆԵՐ

© Հայրը դաստիարակում է ուսանող որդուն.

- Սովորելու փոխարեն, ամբողջ օրն աղջիկների հետեւից ես ընկած:

- Հասկանո՞ւմ ես, պապ...

- Չայնո կտրի՛ր: Այստեղ ո՞վ է հայրը՝ ե՞ս, թե՞ դու:

- Երկուսս էլ, պապ, երկուսս էլ...

© Ամուսնական զույգն ընթրում է ռեստորանում: Երբ հմայիչ մատուցողուհին բերում է հաշիվը, կինը, նայելուց հետո, վրդովված դիմում է նրան.

- Ինչու՞ է մեր հաշ-

վի մեջ նաեւ զուգագուլպայի արժեքը նշված:

- Տիկին, եթե դա Ձեզ այդպես զայրացնում է, ուրեմն, կապեք Ձեր ամուսնու ձեռքերը կամ գոնե կտրեք եղունգները...

© Ուսանողն արձակուրդ է գալիս ծնողների տուն: Բացում է սառնարանի դուռը եւ տեսնում, որ ներսում մի կիսամերկ գեղեցկուհու լուսանկար է փակցված: Ջարմանքով հարցնում է մորը.

- Մա՛մ, սա ի՞նչ է:

- Ես եմ կայրել, որ

րեւի՛ս, այդ քեզ էնքան է սազում:

- Հա՛, բայց տոմսերը հնի գրպանում մնացին...

© Կինը՝ ամուսնուն:

- Սիրելիս, դու չգիտե՞ս՝ որտեղ է մեր «Ինչպե՞ս ապրել 100 տարի» գիրքը:

- Վառել եմ: Մայրդ ուզում էր կարդալ:

© Երկու ընկեր գրուցում են:

- Գիտե՞ս, ամուսնական առաջ ես կնոջս էնքա՛ն էի սիրում, էնքա՛ն էի սիրում... քիչ էր մնում բռնեի-ուտեի:

- Իսկ իմա՞ն:

- Հիմա... էնքա՛ն եմ փոշմանել, որ չեմ կերել:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԱՐՅԱԽ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԿԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ «ԼՈՒՅՍ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԿՐԹԱԹՈՇԱԿԱՌՈՒՆԵՐԻ ՀԵՏ

Հունիսի 21-ին Հայաստանի նախագահ, «Լույս» հիմնադրամի համահիմնադիր Սերժ Սարգսյանը նախագահի նստավայրում ընդունեց հիմնադրամի 2017-2018 ուստարվա կրթաթոշակառուներին: Հանդիպմանը ներկա էին նաև աշխարհի լավագույն բուհերում «Լույսի» աջակցությամբ սովորող ուսանողներ եւ շրջանավարտներ:

Հիմնադրամի կրթաթոշակառուները Հայաստանի նախագահին ներկայացրին «Լույս»-ի «Ձարգացնեք Հայաստանը միասին» ծրագրի շրջանակներում իրենց իրականացրած եւ դեռևս ընթացքում գտնվող նախագծերը՝ աշխարհի լավագույն բուհերում ստացած գիտելիքներն ու փորձառությունն ի բարօրություն Հայաստանի իրենց առա-

ջին ձեռնարկումներն ու հաջողություններն օգտագործելու համար: Սերժ Սարգսյանը բուհեր նոր ընդունված ուսանողներին հանձնեց «Լույս» հիմնադրամի կրթաթոշակին արժանապատիվ հավաստագրերը: 2017-2018թթ. կրթաթոշակի արժանացել է աշխարհի լավագույն 8 համալսարաններն ընդունված 60 ուսանող: Սերժ Սարգսյանը շնորհա-

վորեց ուսանողներին, մաղթեց բարի երթ եւ հաջողություններ ուսումնառության մեջ: Նա պատրաստակամություն հայտնեց պատասխանել հանդիպման մասնակիցներին հետաքրքրող հարցերին, լսել նրանց ծրագրերն ու գաղափարները:

ԲԱԿՈ ՍԱՀԱԿՅԱՆԸ ԸՆՏՐՎԵՅ ԱՐՅԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

Արցախի Ազգային ժողովը հունիսի 19-ի հատուկ նիստում՝ 28 կողմ ձայնով, Բակո Սահակյանին ընտրեց հանրապետության նախագահի պաշտոնում: Մյուս թեկնածու Էդուարդ Ադաբեկյանը ստացավ 4 ձայն:

Շնորհակալություն հայտնելով վստահության համար՝ Արցախի նորընտիր նախագահը նշել է, որ շարունակելու է իր աշխատանքը նոր եռամսհով ու նոր ծրագրերով՝ հանուն Արցախի զարգացման եւ բարգավաճման: 33 պատգամավորներից նիստին ներկա էին 32-ը:

«Ժողովրդավարություն» խմբակցությունից հարգելի պատգամավոր Բազակյանը էր Արմո Օստոյանը:

ԼՂՀ ԱԺ երեք՝ «Հայրենիք», «Ժողովրդավարություն» եւ «Դաշնակցություն» խմբակցություններն առաջադրել էին գործող նախագահ Բակո Սահակյանի թեկնածությունը: Գործող նախագահին իր աջակցությունն էր հայտնել նաև խորհրդարանի միակ անկախ պատգամավոր Արսեն Առստամյանը: Նախագահի պաշտոնում ընտրվելու համար բավարար էր 21 ձայն:

Համաձայն Արցախի սահմանադրության 168-րդ հոդվածի, խորհրդարանի ընտրած նախագահը պաշտոնավարելու է մինչև գործող ԱԺ-ի լիազորությունների ավարտը՝ 2020 թվականը, որից հետո տեղի կունենան Արցախի նախագահի համապետական ընտրություններ:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ՝ ՍՓՅՈՒԹԱՋԱՅ ՌԻՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՀԵՏ

Հունիսի 17-ին Հայաստանի կրթության եւ գիտության նախարար Լեւոն Մկրտչյանը հանդիպում ունեցավ Երևանի Խ.Արուստամյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանում վերապատրաստման մեկամսյա ծրագիրն անցնող սփյուռքահայ ուսուցիչների հետ:

Լեւոն Մկրտչյանը շնորհակալություն հայտնեց ուսուցիչներին՝ նրանց ստանձնած առաքելության՝ սփյուռքահայ գաղթաբազմերում հայապահպանությանը միտված աշխատանքի համար: Ըստ նախարարի, այս տարի ուսուցիչների մասնակցության աշխարհագրությունն ընդլայնված է, իսկ որոշ համայնքներից նաև բավականին մեծաքանակ: Լեւոն Մկրտչյանի խոսքով, սփյուռքահայ ուսուցիչների վերապատրաստման ծրագիրը շատ հեռանկարային է, հետևաբար

կարելի է ճիշտ բանաձեռ գտնել՝ հայեցի կրթության հիմնահարցերը փոխանցելու Սփյուռքի հայկական դպրոցներին: - Հայաստանի նախագահի մոտ տեղի ունեցած խորհրդակցության ընթացքում հանձնարարվել է մշակել փորձնական ծրագիր արեւմտահայերենի պահպանման եւ զարգացման ուղղությամբ: Այն ենթադրում է երկու հարթությունում աշխատանք՝ Հայաստանում եւ Սփյուռքում: Մենք փորձելու ենք մի քանի տարվա ընթացքում հասնել նրան, որ բու-

հական ընդունելության քննությունների մեր ծրագրերն արեւմտահայերենով մատչելի լինեն սփյուռքահայ երեխաներին,՝ նշել է նախարարը՝ ուսուցիչներին ներկայացնելով Հայաստանի կրթական համակարգում ընթացող բարեփոխումները: Հանդիպման ընթացքում սփյուռքահայ ուսուցիչները, իրենց գոհունակությունը արտահայտելով ընթացող վերապատրաստումների վերաբերյալ, մի շարք հարցեր են ուղղել նախարարին: Դրանք մասնավորապես վերաբերել են սփյուռքահայ ուսուցիչների միասնական առցանց հարթակ ունենալու, արեւմտահայերենի պահպանման, հայոց լեզվի անադարտության եւ այլ խնդիրներին:

ՎԱԿԵՐԱՑՎԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՄԻԱՑՅԱԼ ԶԻՆԱԽՄԲԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱԶԱՅՆԱԳԻՐԸ

Հայաստանի կառավարությունը հավանություն տվեց «Հայաստանի եւ Ռուսաստանի Դաշնության միջեւ՝ Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի եւ Ռուսաստանի Դաշնության զինված ուժերի Միացյալ խմբավորման մասին» համաձայնագիրը վավերացնելու մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենքին:

Հունիսի 14-ին Ռուսաստանի Դաշնության Պետդուսման արդեն իսկ վավերացրել է վերը նշված համաձայնագիրը: 2016թ. նոյեմբերի

30-ին Մոսկվայում ստորագրված համաձայնագիրը սահմանում է Միացյալ զորախմբի ձեւավորման եւ կիրառման կարգը: Կարգավորվում

են նաև նյութատեխնիկական ապահովմանն ու տեղեկատվության փոխանցմանն առնչվող հարցեր: Զորախումբը ձեւավորվում է Հավաքական անվտանգության կոլկասյան տարածաշրջանում՝ նպատակ ունենալով ժամանակին հայտնաբերել ռազմական հարձակման նախապատրաստությունը, իրա-

կանացնել ընդհանուր ցամաքային սահմանի վերահսկողությունը, ինչպես նաև մասնակցելու հակաօդային, ռադիոէլեկտրոնային եւ տեղեկատվական ենթակառուցվածքների պաշտպանությանը: Համաձայնագիրը ստորագրված է հինգ տարով, նույն ժամկետով ավտոմատ երկարաձգման հնարավորությամբ:

ՄԵԿՆԱՐԿԵՑ «ԱՐԻ ՏՈՒՆ - 2017» ԾՐԱԳՐԻ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՓՈՒԼԸ

Հունիսի 17-ին տեղի ունեցավ «Արի տուն» 2017 թվականի ծրագրի 5-րդ փուլի բացման հանդիսավոր արարողությունը:

Արարողությունը բացեց Հայաստանի սփյուռքի նախարար Հրանուշ Հակոբյանը: Նրա խոսքով, վերադառնալիս «Արի տուն» ծրագրի մասնակիցներն իրենց հետ տանում են հայրենիքի հանդեպ անսահման սեր ու վստահություն: Երեխաները հեռանում են իրենց հայրենի երկրից անպայման վերադառնալու ցանկությամբ ու նպատակով:

- Պատահական չէ, որ մեր ԲՈՒՀ-երում այսօր սովորում են «Արի տուն» ծրագրի բազմաթիվ մասնակիցներ կամ Հայաստան են վերադառնում ու սկսում աշխա-

տել հենց այստեղ: Մյուս կողմից, եթե դուք շրջեք օրինակ՝ Երևանի փողոցներում, կարող եք շատ արիտունցիներ գտնել, ովքեր արդեն սովորական հանգիստը կազմակերպում են Հայաստանում, բայց արդեն առանց մեզ: Կարելի է, որ մենք իրենց հաղորդում ենք այդ ջերմությունն ու ոգեւորությունը: Ընդգծեց Հակոբյանը:

«Արի տուն» ծրագրի չորրորդ փուլն ավարտվելու է հունիսի 28-ին: Հունիսի 18-ին մասնակիցները մեկնելու են ճամբար եւ հինգ օր անցկացնելու են այնտեղ: 2017 թվականի ծրագրի 5-րդ փու-

լի մասնակիցները բացման հանդիսավոր արարողության ժամանակ հանդես եկան երգ ու պարով, ամուսնով:

5-րդ փուլին մասնակցում է 190 սփյուռքահայ պատանի ու պարմանուհի՝ աշխարհի 17 երկրներից: Ռուսաստանի Դաշնություն, Իտալիա, Իսպանիա եւ այլն:

ԿՍԵԳՐԱՐ 60 ՀԱԶԱՐ ԱՇԽԱՏԱՏԵՎ

Հայաստանի մարզերում մինչեւ 2025 թվականը պետք է բացված լինի մոտ 60 հազար աշխատատեղ: Այս մասին «Ջանքերի համախմբում ռազմավարական նպատակների, ռեզիդուս եւ տեղական դերակատարների ակտիվացման համար» տարածքային զարգացման համաժողովի ժամանակ ասել է Հայաստանի Տարածքային կառավարման եւ զարգացման նախարար Դավիթ Լոքյանը:

Նրա խոսքով, Հայաստանի ամենաաղքատ տարածքները չպետք է պակաս ՀՆԱ ունենան հանրապետության միջինը 70 տոկոսից, եւ մարզերում պետք է ապահովվել շուրջ 60 հազար աշխատատեղ: Նախատեսվում է 10 տոկոսի չափով մեծացնել ոչ ֆորմալ գյուղատնտեսական շեռնարկությունների թիվը եւ շաղկապել երկրում մարդկային կապիտալի հնարավորությունները:

ԲԱԶՄԱԿԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՈՐԱՏԵՏԵՐԻ

Միկրոալիքային վառարանի կամ վարսահարդարիչի օգնությամբ նորարարություն գրվածը ջնջելը եւ հաջորդ օրվանից ամենինչ սկզբից սկսելն այլևս ֆանտաստիկա չէ: Անցկացվեց EcoPad բազմակի օգտագործման հնարավորությամբ հայկական առաջին նորարարի շնորհանդեսը: EcoPad-ը միկրոալիքային վառարանում մեկ բաժակ ջրի հետ այն դնելուց 4 րոպե հետո, այնպեղ արված բոլոր գրառումներն անհետանում են, եւ ունենում ենք բոլորովին նոր նորարարություն: Վառարանում դնել կարելի է 10 անգամ, իսկ վարսահարդարիչով կրկնակի կարելի է օգտագործել:

EcoPad-ն իրեն կից ունի բջջային հավելված, որը հասանելի է ե՛ւ Android, ե՛ւ iOS բջջային օպերացիոն համակարգերի համար: Այն հնարավորություն է տալիս նորարարություն եղած ողջ ինֆորմացիան սքանավորել եւ պահպանել այդ համակարգի մեջ: Նորարարություն բաղկացած է 70 էջից եւ տրված է հատուկ կեդրիկավոր բաժանում, որպեսզի, թե՛ նկարողներին, թե՛ պարզապես գրառումների համար ավելի հասանելի լինի: Նորարարության ամրակարն անվտանգ է միկրոալիքային վառարանում դնելու համար, այն սրբեցված է հատուկ նյութից:

EcoPad-ն արժե 13.000 դրամ եւ իր հետ ունի նաև օրիշ, որի հետեւի հաղվածում կա ռեզին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԿՄԱՍՆԱԿԵՐ ԵՍՏՕ-Ի ԶՈՐԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ

Հայաստանը կմասնակցի Վրաստան-ԵԱՏՕ Agile Spirit 2017 բազմազգ զորավարժություններին, որոնք Վրաստանում կանցկացվեն օգոստոսի 31-ից մինչեւ սեպտեմբերի 12-ը:

Զորավարժություններին կմասնակցեն նաև զինծառայողներ ԱՄՆ-ից, Ուկրաինայից, Բուլղարիայից եւ Ռումինիայից: Զորավարժությունները, որոնց նպատակը ԱՄՆ-ի, ալյանսի անդամ եւ գործընկեր երկրների զինծառայողների համակարգված գործողությունների հստակեցումն է, որոնք ամեն տարի անցկացվում են՝ սկսած 2011 թվականից:

ՏԱՐԱԳՐԱՄԻ ՓՈԽԱՆԱԿՄԱՆ ԿՈԷՐՍԸ (21 հունիսի)

Հայաստանի Ազգային բանկի կողմից սահմանվել է տարադրամի փոխանակման հետեւյալ կուրսը:

ՏԱՐԱԳՐԱՄ	ԱՌԶ	ՎԱՃԱՌԶ
ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ	477,30	480,00
ԵՎՐՈ	553,00	560,00
ՌՈՒԲԼԻ	8,01	8,19

Հունիսի 14-ի համեմատությամբ, ԱՄՆ դոլարի կուրսը ավելացել է 0.1 դրամով:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ՀՈՒՆԻՍ

22.07.2017. Հիշատակ հին տապանակի եւ նոր Սուրբ եկեղեցու տոն

23.07.2017. Վարդավառ: Պայծառակերպություն Տեառն մերոյ Յիսուս Քրիստոսի

Քրիստոսի Պայծառակերպությունը Հայ Առաքելական եկեղեցու հինգ տաղավար տոներից է:

Հայ եկեղեցին Քրիստոսի Պայծառակերպությունը տոնում է Ջատկից 98 օր հետո, հունիսի 28-ից մինչեւ օգոստոսի 1-ն ընկած ժամանակահատվածում: Հայաստանյայց եկեղեցին այն կոչում է նաեւ Այլակերպության տոն կամ Վարդավառ: Վերջինս հին հայկական տոնի անվանումն ունի, որից պահպանվել է միմյանց վրա ջուր ցողելու սովորույթը:

27.07.2017. Եսայի մարգարեի հիշատակության օր

ՏԱՐԵԿԱՐԶ

ԹԲԻՒՄԻ-ԵՐԵՎԱՆ ԱՎԻԱՉԵՐԹԸ 84 ՏԱՐԵԿԱՆ Է

Հուլիսի 21-ին լրացավ Թբիլիսի-Երեւան ավիաչվերթի 84-րդ տարին:

1933 թվականի հուլիսի 21-ին, հանդիսավոր պայմաններում, միութենական երկու հանրապետությունների մայրաքաղաքների միջեւ պարբերական ուղեւորատար օդային չվերթերի մեկնարկը իրենց ներկայությամբ ողջունեցին Վրաստանի եւ Հայաստանի այն տարիների ղեկավարներ, հասարակայնության ներկայացուցիչներ:

Չվերթի տեւողությունը 1,5 ժամ էր: Նույն օրը կայացավ նաեւ Երեւան-Թբիլիսի չվերթը

ՄԱՐՄԱՍԱՐԶՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԻՋԱՉԱՅԻՆ ՄՐՅԱՆԱՐ ԲԱԹՈՒՄԻՈՒՄ

Բաթումիում եզրագիծը հատեց սպորտային մարմնամարզության Ռուսուդան Սիխարուլիժեի Գավաթի խաղարկության միջազգային մրցաշարը:

Մրցումներն անցկացվեցին պատանիների (Մ 18 տարեկան) եւ մեծահասակների տարիքային խմբերում: Երկու խմբերի արդյունքների համարադրումն արվել է խաղարկվել է 12 երկրների միջեւ թիմային առաջնությունը:

Մրցաշարում Հայաստանի ներկայացուցիչները նվաճեցին 7 ոսկե, 2 արծաթե եւ 1 բրոնզե մեդալ եւ թիմային հաշվարկում զբաղեցրին երրորդ տեղը՝ զիջելով Ռուսաստանի եւ Վրաստանի թիմերին:

ԱՎԱՆԴԱԿԱՆ ՓԱՌԱՏՈՆ

ՏՈՒՄԱՅԻ ԲՈՒՅՐԸ ԹԵՎԱԾՈՒՄ ԷՐ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔՈՒՄ

Հուլիսի 16-ին, Վրաստանի հայ կանանց «Շուշանիկ» միության նախաձեռնությամբ, Վիրահայոց թեմի առաջնորդարանի հովանավորությամբ, «Հայարտուն» կենտրոնի եւ անհատ բարերարների աջակցությամբ, Թբիլիսիի Սուրբ Գեորգ առաջնորդարանիստ եկեղեցու բակում անցկացվեց հայկական տոլմայի ավանդական փառատոնը:

Բացի «Շուշանիկ» միության անդամներից, փառատոնին մասնակցում էին «Հայարտուն» կենտրոնի ստեղծագործական խմբերը, Սուրբ Գեորգի եկեղեցասեր կանանց միությունը, Ռուսթավիի «Սուրբ Գրիգոր Նարեկացի» կենտրոնը, թիվ 104 հայկական դպրոցը, «Վրաստան» թերթը, «Վանք» համույթը, քաղաքի առաջատար ռեստորաններ: Յուրաքանչյուր մասնակից ներկայացրել էր իր տոլման՝ տարբեր մտահղացումներով ու գեղեցիկ ձևավորված:

Եկել էին տեղացիներ, հյուրեր՝ Հայաստանի եւ Վրաստանի տարբեր քաղաքներից, այլազգիներ, զբոսաշրջիկներ՝ համտեսելու տոլման:

Միջոցառմանը ներկա էին եւ ելույթ ունեցան Վրաստանի խորհրդարանի անդամ Դավիթ ճիճինաձեն, Իսանի-Սամգորիի շրջանից Թբիլիսիի սակրեբուլոյի անդամ Իլիա Ջիշկարիանին, Վրաստանում Հայաստանի դեսպանության առաջին քարտուղար Արթուր Սարգսյանը, «Վրաստան» թերթի խմբագիր Վան Բայբերդյանը:

Միջոցառումը բացեց «Հայարտուն» կենտրոնի տնօրեն Լևոն Զիդիյանը: Օրինության եւ բարենադրանքի խոսք հղեց Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Տեր Վազգեն եպիսկոպոս Միրզախանյանը:

Մինչ Հայաստանի խոհարարների ասոցիացիայի նախագահ Սեդրակ Մամուլյանն իր պատվիրակներով կզմահատեր տոլմայի տեսականին, հանրության հյուրասիրությունն ուղեկցվեց ուրախ համերգով, որին մասնակցեցին Վիրահայոց թեմի «Հայարտուն» կենտրոնի ստեղծագործական խմբերը, «Վանք» պարային համույթը, Հայաստանից ժամանած շնորհալի երգիչ Հայկ Մխեյանը եւ ուրիշներ:

Փառատոնին իր մասնակցությունն էր բերել երգչուհի, Հայաստանի վաստակավոր արտիստուհի, ծնունդով թբիլիսցի Լեյլա Սարիբեկյանը:

Հեղինակավոր մրցատյանի որոշմամբ՝ «համ», «ձեւավորում» եւ «մտահղացում» անվանակարգերում մրցանակների արժանացան «Շուշանիկ» միության անդամ Լեյլա Դավթյանը, «Սուրբ Գեորգ» եկեղեցու եկեղեցասեր տիկնանց միության անդամ Աիդա Ութմազյանը, «Կոմֆորտ» ՄՊԸ -ն, «Բացարձակ հաղթող» մրցանակին արժանացավ Թբիլիսիի Դ.Աղմաշենբեկու վրա գտնվող «Մայիս» ռեստորանը:

1	2			3		4		5			6	7	8	9
						10					11			
		12	13								14			
15						16				17		18		
19														
						20		21			22		23	
24			25		26		27			28		29		
					30			31		32				
33	34	35			36						37			
38														
		39								40		41		42
43				44		45					46			
						47								
		48			49	50				51				
					52									
			53							54				
55						56	57	58						
					59									

ԽԱՍՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ

1.Տղամարդկային, ջլուտ, մկանուտ: 5.Քաղաք Արեւմտյան Հայաստանում: 10.Ճիճու, թրթուր, ուտիճ: 11.Եմենի գլխավոր քաղաքը: 12.Անգլիացի ռոմանտիկ գրող Ջորջ ...: 14.Վրացական ֆիլմ «Օթարի ...» (ռեժ.՝ Մ.Ճիաուրելի): 15.Գետ Ֆրանսիայում: 16.Առանց դավի, անքն: 18.Վեր ու ...: 19.Արձան, քանդակ: 21.Համաշխարհային ռոք երաժշտության աստղ ... Թանկյան: 24.Մրջյուն, մժողով: 26....-մեմակ: 28.Պետություն Եվրոպայում: 30.Ամենամեծ նավահանգիստը Վանա լճի ափին: 32.Իսլամական մեծ պետություն Ասիայում: 33.Խնձորի քաղաքը: 36.Ծերունի, ծերուկ, զառամյալ: 37.Կշռի չափման միավոր: 38.Շոթա Ռուսթավելու հերոսներից: 39...ով, ...գար, ...բա: 40.«Հիշում եմ դեմքը քո ծեր, մայր իմ անուշ ու ...» (Վ.Տերյան): 43.Գին, արժեք: 44.ՌԴ Ուրալից արելեք ընկած մասը: 46.Ամերիկաբնակ երգչուհի ... Քրիստի: 47.Ծաղիկների թագուհին: 48.Անկողնային պարագա: 51.Հայկական գինի: 52.Ծագումով իռլանդացի, ամերիկյան գրող ... Ռիդ: 53.Գրելու, խոսելու, գրուցելու ...: 54.Կոլումբիացի հայտնի երգչուհի: 55.Մայրաքաղաք, գահանիստ, քաղաքամայր: 56.Ամերիկացի գրող Մարկ Տվենի «Թոմ ...ի արկածները»: 59.Սանիկի կնքահայրը:

ՈՐՈՇԱՆՈՒՄ

2.Բժիշկ, բանաստեղծ, 1915թ. Հայոց ցեղասպանության զոհ ... Սեւակ: 3.Հայաբնակ գյուղ Վրաստանի Մառնեուլի շրջանում: 4.Շախմատի աշխարհի վրաց չեմպիոնուհի ... Գափրին:

ՈՐՈՇԱՆՈՒՄ

1.Եղունգ: 2.Տեմբը: 3.Բախում: 4.Ցմախ: 5.Սմոգ: 6.Ճլուտ: 8.Նոքար: 12.Սիկա: 14.Օմակ: 15.Ուրուկ: 18.Մորե: 19.Փիսիկ: 20.Խորամանկ: 21.Մունտ: 23.Դանդաղ: 26.ժլատ: 28.Ռելս: 29.Գաջ: 30.Գանա: 31.Նարգիզ: 34.Մարշալ: 36.Տամ: 38.Ռեդ: 41.Լարում: 42.Բազիս: 45.Ազիզ: 46.Ախոռ: 48.Գիհի: 51.Չամ: 52.Փուկ: 56.Տու:

դաշվիլի: 5.Մարգահագուստի գերմանական ֆիրմա: 6.Ես ասեմ. դու ...: 7.Ավստրիացի կոմպոզիտոր Ֆրանց ...: 8.Հայկական արմատներով, ֆրանսիացի գրող ... Թրուսյա: 9.Վ.Տերյանի «Երկիր ...» ժողովածուն: 13.Պարսկահայ երգիչ ... Սիմոնյան: 15.Մեծ վիպասան Բաֆֆու ծննդավայր գավառը: 17.Իտալացի հանրահայտ կոմպոզիտոր Ջուզեպպե ...: 20.Շոտլանդացի բիզնեսմեն, հեռախոսի գյուտի հեղինակ Ալեքսանդր ...: 22.Մարդկային որոշ խմբավորումների լեզուն: 23.Հերոսուհի Շ.Ռուսթավելու «Ընծենավորում»: 25.Կինոռեժիսոր Ս.Փառաշանովի ֆիլմերից «Աշուղ ...»: 26.Ծուխ արծակել, չվառվել: 27.Միացնող շաղկապ: 29.Թբիլիսիում ծնված օպերային երգիչ ... Հովհաննիսյան: 31.Ապստամբական շարժումով հայտնի գյուղ Ամ. Հայաստանի Տուրքմենիստան գավառում: 34.Վերջավորություն աշխարհագրական անուններում: 35.Գոյականի հոլով: 40.Մադրասում լույս տեսած հայ առաջին պարբերականը: 41.Քաղաքական ու ռազմական գործիչ ... Նժդեհ: 42.«Արարատ-73»-ի ավագ մարզիչ ... Սիմոնյան: 43.Բելգիացի գրող ժորժ ...: 44.Խորհրդային Հայաստանի օրհներգի բառերի հեղինակը: 45.Խորհրդային հետախուզության ղեկավար ... Աղայան: 49.Նոյի որդիներից: 50.Լիճ Աֆրիկայում: 53.Լարային նվագարան: 54.Երգչուհի Շերիլին Սարգսյանը: 57.Հարցական դերանուն: 58.Լեհ գրող Յ.Սենկևիչ «... երթաս»:

Կազմեց ԱՆՆԱ ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ

7.Աղվերան: 9.Մոմել: 10.Խոջա: 11.Ինսքրուր: 13.Հօգուտ: 16.Գիր: 17.Մաս: 19.Փսխում: 22.Պրադո: 24.Սիկոկո: 25.Արժե: 27.Թոքներ: 29.Գիզանտ: 32.Ատակամա: 33.Ալմաստ: 35.Նարտ: 37.Սաղ: 39.Վանգա: 40.Գլեթ: 43.Կին: 44.Փաշա: 47.Աղա: 49.Ձախար: 50.Ձուխ: 53.Նիկո: 54.Ուռի: 55.Հատու: 57.Ռոմ: 58.Սափմուկ:

ՈՐՈՇԱՆՈՒՄ

1.Եղունգ: 2.Տեմբը: 3.Բախում: 4.Ցմախ: 5.Սմոգ: 6.Ճլուտ: 8.Նոքար: 12.Սիկա: 14.Օմակ: 15.Ուրուկ: 18.Մորե: 19.Փիսիկ: 20.Խորամանկ: 21.Մունտ: 23.Դանդաղ: 26.ժլատ: 28.Ռելս: 29.Գաջ: 30.Գանա: 31.Նարգիզ: 34.Մարշալ: 36.Տամ: 38.Ռեդ: 41.Լարում: 42.Բազիս: 45.Ազիզ: 46.Ախոռ: 48.Գիհի: 51.Չամ: 52.Փուկ: 56.Տու:

Խմբագիր՝
ՎԱՆ ԲԱՅԲԵՐԴՅԱՆ

Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105
Գ.Աթոնելի փ. 5 հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge
E-mail: vrastan@caucasus.net

Գրանցման վկայական
№ 4 4 - 1439
«ԿՈԼՈՐ» հրատարակչություն

“ВРАСТАН”
Тбилиси, Грузия
«VRASTAN»
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445